
Shri Subrahmanya Bhujangam 1

శ్రీసుబ్రహ్మణ్య భుజంగమ్ ౧

Document Information

Text title : subrahmaNya bhujangaM

File name : subrabhujanga.itx

Category : subrahmanya, bhujanga, shankarAchArya

Location : doc_subrahmanya

Author : Shankaracharya

Transliterated by : Ravishankar Mayavaram msr at comco.com

Proofread by : Ravishankar Mayavaram, P. P. Narayanaswami swami at math.mun.ca, Karthik Raman

Description-comments : <https://archive.org/details/CompleteWorksOfSriSankaracharyaIn20Volumes1910Edi>

Latest update : March 15, 2001, March 31, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 31, 2024

sanskritdocuments.org

Shri Subrahmanya Bhujangam 1

శ్రీసుబ్రహ్మణ్య భుజంగమ్ ౧

Comments by Ravishankar Mayavaram

shrI subrahmaNya bhujangam is a stotra sung under inspiration by shrI Adi shankarAchArya at Thiruchendur (presently located in Tamil Nadu, India). When he meditated upon shrI subrahmaNya, he became aware of the self luminous light shining in his heart and words came out his mouth in extempore in bhujanga metre. It is also said that AchArya then actually saw the AdisheSha worshipping the Lord and adopted the bhujanga metre.

Major portion of the translation provided here is adopted from, Iyer, Ganesa M., Srimat Sankara Bhagavat Padal's Sri Subrahmanya Bhujangam, The Little flower Company, Madras, 1992.

Invocation of shrI vighneshvara

సదా బాలరూపాఽపి విఘ్నార్ధిహస్తీ
మహాదన్తివక్త్రాఽపి పంచాస్యమాన్యః ।
విఘ్నోద్ధిమృగ్యా గణేశాభిధా మే
విధత్తాం శ్రియం కాఽపి కల్యాణమూర్తిః ॥ ౧ ॥

Though he always sports the appearance of a child, he can crumble the the mountains of obstacles. Though he is elephant-faced, he is honored even by his five-faced father Shiva (sadyaajAtam, vAmadevam, aghoram, tatpuruSham and IshAnam). Lord Brahma, Indra and the other Devas seek him to fulfil their aspirations. He is known as Ganesha and he is endowed with boundless glory. May he bless me with wealth!

AchAryA's humility

న జానామి శబ్దం న జానామి చార్థం
న జానామి పద్యం న జానామి గద్యమ్ ।
చిదేకా షడాస్యా హృది ద్యోతతే మే

ముఖాన్నిఃసరన్తే గిరశ్చాపి చిత్రమ్ || ౨ ||

I know not the science of musical sounds, I know not the meanings of complex texts either, I know not the nature of shlokas made of four types of padAs, and nor do I know the intricacies of the Gadyam style! But in my heart, shines a effulgent light with luminous six faces, and because of that from my mouth, amazing phrases with musical tone and meanings pour out in extempore.

This shloka brings out the humility of the AchArya, who is considered as the greatest jnani, poet, and yogi who walked on the face of this earth. Meditating on the verse will bring wisdom to the aspirant.

Lord as the Goal of VedAs

మయూరాధిరూఢం మహావాక్యగూఢం
మనోహారిదేహం మహచ్చిత్తగేహమ్ |
మహీదేవదేవం మహావేదభావం
మహాదేవబాలం భజే లోకపాలమ్ || ౩ ||

When shrI shankara sang this verse, it is said that Lord Subrahmanya gave him darshan.

O Son of Mahadeva! Seated on the peacock chariot, being the essence of the great mahA vAkyAs, having wonderfully attractive body, dwelling in the heart of great sages, O the quintessence of four vedas! Thou are indeed the Lord of the Universe.

Reason for residing on the sea shore

యదా సన్నిధానం గతా మానవా మే
భవామ్భోధిపారం గతాస్తే తదైవ |
ఇతి వ్యజ్ఞాయన్నిస్థతీరే య ఆస్తే
తమీడే పవిత్రం పరాశక్తిపుత్రమ్ || ౪ ||

O Lord Subrahmanya! son of spotless parAshakti [the Mother of the Cosmos], Thou have taken the your abode near the sea shore (Thiruchendur is a coastal town) as if it is indication that whenever the devotees take refuge in Thee, they can easily cross the ocean of Samsara (the eternal cycle of life and death) and reach the other side of the shore safely!

Destroyer of devotee's difficulties

యథాభేస్తరణ్ణా లయం యాన్తి తుణ్ణా-

స్తథైవాపదః సన్నిధౌ నేవతాం మే ।

ఇతీవోర్మిపక్షీర్నృణాం దర్శయన్తం

సదా భావయే హృత్సరోజే గుహం తమ్ ॥ ౫॥

The waves of worries that haunt the minds of the devotees get destroyed like the waves of the ocean when they hit the shore, Thou stands on the sea-side town of Thiruchendur exemplifying this truth that the mental worry-waves get destroyed when the devotees surrender themselves at Thy feet. O Lord Guha (one who resides in the cave of the heart)! I meditate on you always!

Glory of Sugandha Hill

గిరౌ మన్నివాసే నరా యేఽధిరూఢా-

స్తదా పర్వతే రాజతే తేఽధిరూఢాః ।

ఇతీవ బ్రువన్తన్తలైలాధిరూఢః

స దేవో ముదే మే సదా షణ్ముఖోఽస్తు ॥ ౬॥

O Lord Shanmukha! Thou stands on the top of the Sugandha hill, proclaiming that whenever the devotees climb this hill it will give the same benefit as climbing the king of mountains (Kailas)! May the six-faced lord on the Sugandha hills remain there to bless me!

Glory of Lord Guha

మహామ్భోధితీరే మహాపాపచోరే

ముసీన్ద్రానుకూలే సుగన్ధాఖ్యశైలే ।

గుహాయాం వసన్తం స్వభాసా లసన్తం

జనార్తిం హరన్తం శ్రయామో గుహం తమ్ ॥ ౭॥

On the shores of the great ocean which steals away the sins of the devotees, stands the Sugandha hills, the most favourable site for the sages to perform their penance! Thou resides there to destroy the worries of the devotees! O self-luminous Lord who is present in the cave of the heart! I adore Thee!

Description of Lord's bed room

లసత్స్వర్ణగోహే నృణాం కామదోహే

సుమస్తోమసశ్చాన్నమాణిక్యమశ్లేచి ।
 సముద్యత్సహస్రార్కతుల్యప్రకాశం
 సదా భావయే కార్తికేయం సురేశమ్ ॥ ౮ ॥

In a radiant golden bed room, on a cot set with rubies and covered on all sides with sweet smelling flowers, Thou art seated with the effulgence of thousand suns! Thou art the answer to every desire of the heart and Thou fulfils the righteous desires of Thy devotees! Thou art the lord of devas and son of the lord of the universe! O Kartikeya I meditate on Thee!

Meditation on Lord's feet

రణధంసకే మజ్జులేఽత్యంతశోణే
 మనోహారీలావణ్యపీయూషపూర్ణే ।
 మనఃషట్పదో మే భవక్లేశతప్తః
 సదా మోదతాం స్కన్ధ తే పాదపద్మే ॥ ౯ ॥

Let the mind (like a bee) which is burdened with domestic troubles become happy by hovering around Thy lotus feet which is adorned with the jingling ringlets made of rings and beads, red in color indicating the grace, filled with the nectar of beauty and attracts the minds of the devotees.

Meditation on Lord's waist

సువర్ణాభదివ్యామ్బురైర్భాసమానాం
 క్వణత్కిక్కిణీమేఖలాశోభమానామ్ ।
 లసద్దేమపట్టేన విద్యోతమానాం
 కటిం భావయే స్కన్ధ తే దీప్యమానామ్ ॥ ౧౦ ॥

Oh! Skanda, I meditate on Thy waist which is covered by a gold colored cloth, shining with a string of ringing bells and beads, wearing a shining gold belt over the golden silk cloth, and which is by itself self-resplendent

Meditation on Lord's Chest

పులిన్దేశకన్యాఘనాభోగతుఙ్గ-
 స్తనాలిఙ్గనాసక్తకాశ్మీరరాగమ్ ।
 నమస్యాయమ్యహం తారకారే తవోరః
 స్వభక్తావనే సర్వదా సానురాగమ్ ॥ ౧౧ ॥

Oh! conqueror of Tarakasura! By embracing Valli's (Hunter's daughter) well-developed breast ornated with saffron, Thy chest became red colored, thereby manifesting your eternal grace towards devotees. And such a chest I adore.

Meditation on Twelve Arms

విధౌ క్లప్తదణ్డాన్ స్వలీలాధృతాణ్డా-
 న్నిరస్తేభశుణ్డాన్ ద్విషత్కాలదణ్డాన్ |
 హతేన్ద్రారిషణ్డాన్జగత్రాణశౌణ్డాన్
 సదా తే ప్రచణ్డాన్ శ్రయే బాహుదణ్డాన్ || ౧౨ ||

Oh! Shanmuga! Thy arms punished Brahma, Thy arms governs the world as Thy play, Thy arms killed Soorapadma and other demons who are enemies of Indra, Thy arms are matchless in protecting the Universe, and Thy arms are a terror to Thine enemies. I worship Thy twelve arms which does all these things effortlessly.

Meditation on Lord's Six Faces

సదా శారదాః షణ్మృగాఙ్కాయదీ స్యుః
 సముద్యంత ఏవ స్థితాశ్చేతనమంతాత్ |
 సదా పూర్ణబిమ్బాః కలక్లైశ్చ హీనా-
 న్తదా త్వస్మృఖానాం బ్రువే స్కన్త సామ్యమ్ || ౧౩ ||

What can I compare to Thy six faces! If there be six full moons free from blemishes and if those moons be ever shining on all sides, even then they would be no match to your effulgent faces.

Meditation on Lord's Facial Features

స్ఫురన్మన్దహాసైః సహంసాని చఙ్గా-
 త్కటాక్షావలీభృగ్గసఙ్గోజ్జ్వలాని |
 సుధాస్యన్దిబిమ్బాధరాణీశసూనో
 తవలోకయే షణ్మృఖామ్భోరుహాణీ || ౧౪ ||

Oh! Son of Parameshwara, I see Thy six lotus smiling faces shining like a group of swans, having gleaming side glance ever moving like a row of bees and with red lips overflowing with nectar.

Meditation on Lord's Twelve Eyes

విశాలేషు కర్ణాస్తదీర్ఘస్వజస్రం

దయాస్యన్ద్రిషు ద్వాదశస్వీక్షణేషు ।

మయాషత్కటాక్షః సకృత్పాతితశ్చే-

ద్భవేత్తే దయాశీల కా నామ హానిః ॥ ౧౫ ॥

Oh! Son of Parameshwara! Oh! Merciful Lord!

When Thou hast twelve broad long eyes extending upto ears, what will Thou loose by casting that side glance for a moment [on me]?

Meditation on Lord's Six Heads

సుతాక్లోద్భవో మేఽసి జీవేతి షడ్ధా

జపన్మన్తమీశో ముదా జిప్రుతే యాన్ ।

జగద్భారభృద్భ్యో జగన్నాథ తేభ్యః

కిరీటోజ్జ్వలేభ్యో నమో మస్తకేభ్యః ॥ ౧౬ ॥

Oh! Lord of the Universe! I offer my prostration to Thy six heads wearing crowns with brilliant rubies which protect the welfare of creatures, which were smelt by Parameshwara with joy uttering six times the mantra "Child Thou were born of me, May Thou live long."

Meditation on Lord Balasubrahmanya

స్ఫురద్రత్నకేయూరహారాభిరామ-

శ్చలత్కుణ్డలశ్రీలసద్గణ్డభాగః ।

కటౌ పితవాసాః కరే చారుశక్తిః

పురస్తాన్మమాస్తాం పురారేస్తనూజః ॥ ౧౭ ॥

Oh Kumara! Son of Lord Parameshwara (who destroyed Tripura)!

With garlands of brilliant rubies on Thy shoulders and chest, with bright cheeks shining when pendants dangling from Thy ears, wearing silk garment around Thy waist, and with vel in Thy hand, Oh! Lord appear before me (It is said that Lord appeared before AchArya when he sung this stotra)!

Meditation on Somaskandar

ఇహాయాహి వత్సేతి హస్తాన్ప్రసార్యా-

హ్వయత్యాదరాచ్ఛజ్కరే మాతురజ్కాత్ ।

సముత్పత్య తాతం శ్రయంతం కుమారం

హరాశ్చిష్టగాత్రం భజే బాలమూర్తిమ్ ॥ ౧౮ ॥

When Lord Shankara called Thee affectionately with arms extended.

Thou hurriedly rose from Mother's lap and rushed into Shankara's arms who embraced thee affectionately. I meditate on such a Lord Kumara.

Meditation on Lord's Eleven Names to Conquer Passions

కుమారేశసూనో గుహ స్కన్ధ సేనా-

పతే శక్తిపాణే మయూరాధిరూఢ ।

పులిన్దాత్మజాకాన్త భక్తార్తిహారిన్

ప్రభో తారకారే సదా రక్ష మాం త్వమ్ ॥ ౧౯ ॥

Oh kumara! Oh Son of Lord of the Universe! One shines in the cave of the heart as GuhA!

Oh skanda! Oh Lord of the Devas Army! Oh Wielder of the weapon Vel (spear) which is the svarUpa of Parashakti!

One who rides on the peacock chariot! Oh Beloved of the Hunter's daughter (Valli)!

Destroyer of the sins of your devotees! Enemy of the TarAkasura! Oh Lord protect me!

It is said that one who recites these nine will over come the passions.

Prayer for Darshan During the Last Moments of Life

ప్రశాన్తేన్ద్రియే నష్టసంజ్ఞే విచేష్టే

కఫోద్ధారివక్త్రే భయోత్కమ్పిగాత్రే ।

ప్రయాణోన్ముఖే మయ్యనాథే తదానీం

ద్రుతం మే దయాలో భవగ్రే గుహ త్వమ్ ॥ ౨౦ ॥

Hail Guha, Dayalo. During the last moments of my life, when

I will have lost control of senses, when I will have lost consciousness, when I will be unable move my limbs, when I will be emitting foam of phlegm, when my body will be trembling with fear of death, when I will have none to protect me, Thou must hasten to give me Darshan then.

Prayer to Give Darshan During Death Pangs

కృతాన్తస్య దూతేషు చణ్డేషు కోపా-

ద్దహ చ్చిన్ధి భిన్ధీతి మాం తర్జయత్సు ।

మయూరం సమారుహ్య మా బైరితి త్వం

పురః శక్తిపాణిర్మమాయాహి శీఘ్రమ్ || ౨౧ ||

Oh! Lord, when ferocious messengers of Death-God come to torture me angrily shouting, “Burn him, Kill him”

Oh! Lord Thou must hasten to appear before me, riding on Peacock, carrying Shaktivel, to encourage me not to be afraid.

Prayer for Protection During Last Moments

ప్రణమ్యాసకృత్పాదయోస్తే పతిత్వా

ప్రసాద్య ప్రభో ప్రార్థయేఽనేకవారమ్ ।

న వక్తుం క్షమోఽహం తదాసీం కృపాభే

న కార్యాన్తకాలే మనాగప్యపేక్షా || ౨౨ ||

Oh Merciful Lord! I am prostrating to Thy feet often to secure Thy blessings. Oh treasure house of mercy! I offer prayers to please Thee. Thou should not be indifferent towards me during my last moments. At that time I may not have the control and energy to pray to Thee!

Prayer to Drive Away Mental Worries

సహస్రాణ్ణభోక్తా త్వయా శూరనామా

హతస్తారకః సింహవక్త్రశ్చ దైత్యః ।

మమాన్తర్హృద్దిస్థం మనఃక్లేశమేకం

న హంసి ప్రభో కిం కరోమి క్వ యామి || ౨౩ ||

O Lord! Thou hast slain the demon Soora who ruled the thousand universes! So were the demons TARakasura and Simhavaktra. But Lord, why have you not killed the demon called mental worry which haunts my mind? When it is afflicting me, what will I do? and where will I go [other than you for help]?

Prayer to Destroy Mental Worries

అహం సర్వదా దుఃఖభారావసన్నో

భవాన్దీనబన్ధస్త్వదన్యం న యాచే ।

భవదభక్తిరోధం సదా క్షప్తబాధం

మమాధిం ద్రుతం నాశయోమాసుత త్వమ్ || ౨౪ ||

Oh Son of Uma! I am always troubled by the mental worries. Thou art the friend of helpless!
I approach none but you for saving me. Quickly destroy my mental worries as they interfere
with my devotion towards Thee!

Glory of Lord's Holy Ash

అపస్మారకుష్టక్షయార్ఘ్యః ప్రమేహ-
జ్వరోన్మాదగుల్మాదిరోగా మహాంతః ।
పిశాచాశ్చ సర్వే భవత్ప్రత్రభూతిం
విలోక్య క్షణాత్తారకారే ద్రవంతే ॥ ౨౫॥

Oh Conqueror of Taraka! Severe epilepsy, leprosy, consumption, lung diseases, venereal
diseases, fevers, mental diseases of all types, they run away the moment they Thy vibhuti.

Acts of the Indriyas

దృశి స్కన్ధమూర్తిః శ్రుతో స్కన్ధకీర్తి-
ర్ముఖే మే పవిత్రం సదా తచ్ఛ్చరిత్రమ్ ।
కరో తస్య కృత్యం వపుస్తస్య భృత్యం
గుహే సన్తు లీనా మమాశేషభావాః ॥ ౨౬॥

Always may I have before my eyes the Murti of Lord Skanda!

Always let my ears hear only the praises of Lord Skanda! Always let my mouth sing the
praise of Lord Skanda! Always let my hands be of service to the Lord! Always let my
body be a servant to the Lord!

Let my limbs, thoughts and actions be devoted to Skanda!

Lord Guha Alone is the Saviour of the Ordinary

ముసీనాముతాహో నృణాం భక్తిభాజా-
మభీష్టప్రదాః సన్తి సర్వత్ర దేవాః ।
నృణామన్యజానామపి స్వార్థదానే
గుహాద్దేవమన్యం న జానే న జానే ॥ ౨౭॥

In all the worlds there are Devas to grant the boons of sages and great bhaktas. But for the
lowly and ordinary devotees, I know not of any other Deity to protect them except Guha!

Six Faced Lord is Our Family Deity

కలత్రం సుతా బన్ధవర్గః పశుర్వా
 నరో వాథ నారి గృహే యే మదీయాః ।
 యజన్తో నమస్తః స్తువన్తో భవన్తం
 స్మరన్తశ్చ తే సన్తు సర్వే కుమార ॥ ౨౮ ॥

Oh Lord KumAra!

Let my wife, children, relatives, friends, other men and women in our household, venerate Thee! praise Thee! and always absorbed in Thy thoughts!

Prayer to Vel to Destroy Diseases

మృగాః పక్షిణో దంశకా యే చ దుష్టా-
 స్తథా వ్యాధయో బాధకా యే మదగ్నే ।
 భవచ్ఛక్తితీక్ష్ణాగ్రభిన్నాః సుదూరే
 వినశ్యన్తు తే చూర్ణితక్రౌఞ్జుశ్చైల ॥ ౨౯ ॥

Oh! Destroyer of Krauncha Shaila!

Let every thing that trouble my body, birds, beasts, insects, severe diseases, be pierced by Thy powerful weapon Vel and taken far away and destroyed.

Prayer to Father of the Universe

జనిత్రీ పితా చ స్వపుత్రాపరాధం
 సహతే న కిం దేవసేనాధినాథ ।
 అహం చాతిబాలో భవాన్ లోకతాతః
 క్షమస్వాపరాధం సమస్తం మహేశ ॥ ౩౦ ॥

Do not the parents overlook the faults of their children?

Oh! Chief of the army of Devas! I am a small child. Thou art the Father of the Universe.

Oh MaheshA! Forgive all my faults.

Prayer to the Lord

నమః కేకినే శక్తయే చాపి తుభ్యం
 నమశ్చాగ్ర తుభ్యం నమః కుక్కుటాయ ।
 నమః సిన్ధవే సిన్ధదేశాయ తుభ్యం
 పునః స్కన్ధమూర్తే నమస్తే నమోఽస్తు ॥ ౩౧ ॥

I bow to Thee, O Peacock (the symbol of vedas)!

I bow to Thee, O Shakti Weapon (Vel is Parashakti herself),
 I bow to Thee, O Sheep (the symbol of MAya tattvam)
 I bow to Thee, O Cock (the symbol of Ego)
 I bow to Thee, O Ocean (the symbol of ananda)
 I bow to Thee, O Thiruchendur Shrine
 I bow to Thee, O Lord Skanda!
 I bow to Thee again and again!
 Let all my prostrations reach Thee!

Prayer to Lord to Reveal His Powers

జయానందభూమజ్జయాపారధామ-
 జ్జయామోఘక్రీరై జయానందమూరై ।
 జయానందసిన్ధో జయాశేషబన్ధో
 జయ త్వం సదా ముక్తిదానేశసూనో ॥ ౩౨ ॥

O Source of ananda, reveal Thyself!
 O Embodiment boundless effulgent light, reveal Thyself!
 O Lord! who has all pervading glory, reveal Thyself!
 O Embodiment of bliss, reveal Thyself!
 O Lord, Thou art the ocean of bliss, reveal Thyself!
 O Lord who is the friend of all creatures, reveal Thyself!
 O Lord, Son of Parameshwara, Bestower of liberation, reveal Thy Glory
 to me and protect me!

Effect of Reciting These Shlokas

భుజంగాఖ్యవృత్తేన క్లప్తం స్రవం యః
 పఠేద్భక్తియుక్తో గుహం సమ్ప్రణమ్య ।
 సుపుత్రాన్మలత్రం ధనం దీర్ఘమాయు-
 ర్లభేత్సున్దనాయుజ్యమస్తే నరః సః ॥ ౩౩ ॥

That holy devotee, who prostrates to Lord Guha, reciting the Bhujanga stotra daily, with devotion, will be blessed with good sons, good wife, wealth and long life, and at end of his life, will attain eternal bliss with Lord Skanda

॥ ఇతి శ్రీమచ్చక్కరభగవతః కృతౌ
శ్రీసుబ్రహ్మణ్యభుజంగం సమ్పూర్ణమ్ ॥

Encoded and proofread by

Ravishankar Mayavaram, P. P. Narayana swami swami@math.mun.ca, Karthik Raman

——
Shri Subrahmanya Bhujangam 1
pdf was typeset on March 31, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

